

783

Nr.

6

de ordine din mapă.

JH

25

R O M Â N I A

MINISTERUL CULTELOR ȘI ARTELOR

ARHIVA COMISIUNII MONUMENTELOR ISTORICE

ANUL 1939

MAPA Nr. 26

FASCICULA Nr. 6

În această fasciculă sunt grupate toate actele relative la

Muzeul regional de Antichități Ținutul Alba
Baranovici.

1934 - 1948

783

783

MINISTERUL INSTRUCTIUNII ȘI CULTELOR
COMISIUNEA MONUMENTELOR ISTORICE

Nr. 00064 * 25 JAN 1933

REGISTRATURA

D. M. A. S. I.,

ARHIVĂ

Colecția CMI

nr. 48 f. 1

Nr. 5310 din 23. Ianuarie 1933.

MUZEUL MILITAR NATIONAL

26-1-933 către

D-L VIRGIL DRACHICEANU
Directorul Comisiunii Monumentelor
Istorică. -
case Surselor

Cu onoare vă rugăm, să binevoiți, a da de-
legatului nostru, rapoartele, manuscrise ale
D-lui Gr. Avachian, privitoare la săpăturile
dela Cetatea Albă, executate în cursul anilor
1929, 1930 și 1931.-

Aceste rapoarte sunt necesare a rămâne
în arhive Muzeului, ținând totodată loc și
de acte justificative pentru cheltuielile
ocasionate cu acele săpături.-

DIRECTORUL MUZEULUI MILITAR

MAJOR:

V. Sp. Lăscu

ASISTENT TEHNIC:

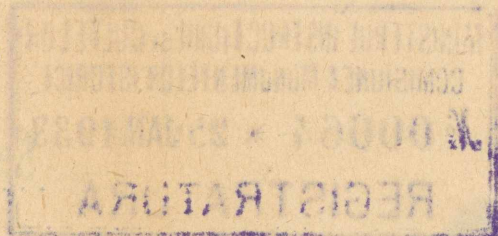
Anton D. Velcu

*Am avut în vedere
în arhivă,
M. Pruska*

Cer

nr 31/33

Muzeul Militar
Lucu

La adresa DT nr 5310, am
onora a vă înainta cele două
rapoarte asupra reparaturilor
arterologice, făcute de el =
Gr. Brachian la Cluj-Alba.

S. C.

R e f e r a t

DOMNULE PRESEDINTE,

Se amână referatul

Cu prilejul cercetării făcute la Palanca, am văzut și Muzeul din Cetatea Albă și însăși cetatea.

Am putut constata că Muzeul este bine întreținut și se îmbogățește prin grija d-lui primar Mănescu și a custodelui Muzeului, d-l Sah-Nazarov, care a întreprins săpături în curtea Cetății supt supravegherea d-lui profesor Paul Mănescu, descoperind un număr de obiecte romane, ceramică orientală colorată, monede grecești și bizantine.

Pentru străduința pe care o depun, am onoare a propune să li se trimită câte o adresă de mulțumire din partea Comisiunii.

Totdeodată vă rog să binevoiți a aproba să se ceară primăriei și prefecturii locale să se gândească la mijloacele materiale pentru restaurarea porților mai degradate din Cetate. La aceasta s'ar putea cere și ajutorul armatei care ar putea da mâna de lucru.

Binevoiți a primi, Domnule Președinte, asigurarea deosebitei mele stime.

Director,

Victor Brătulescu

D-SALE

DOMNULUI PRESEDINTE AL COMISIUNII MONUMENTELOR ISTORICE

BUCUREȘTI

607. 1/2 de Primărie
5 Iunie 1937, S. Iancu Iazari
P. Allă

continuare cu partea
pentru Primărie.

P. - S. Iancu

Avem nevoie a ve
spunem multumile P. I.
pentru străduințele de
defuncti. la întărire
și înlogăria lui
Orasului.

P. - S. Iancu

1/2 de Primărie & adresa;
In același timp
Vă rugăm să luați în
a lua în cercetare și
chestiunea rest. pătitor
mai degradate din
Cetate, alocând fondurile
necesare.

607 Prefectura
5 Iunie 1937 P. Allă
In vedere
lucru conservării a
Cetății din Orasul
P. Allă avem nevoie
a vă ruga să

*Comisia de interese
monumentelor istorice*
*La actele Comisiei
Mon. Ist. din Basarabia
nii Prof. Grigore M. Avakian*

DOMNULE MINISTRU,

Subsemnatul Grigore M. Avakian, profesor de liceu, doctor în Filosofie și Litere, fost membru al Școalei Române din Roma, subdirector al muzeului de antichități din orașul Cetatea Albă, domiciliat în Turnu Severin, str. Sever, 8, am onoarea a vă aduce la cunoștință următoarele

În urma plecării mele din Cetatea Albă, dl. Președinte al Comisiunii Mon. Ist. din Basarabia, apreciind serviciile aduse de subsemnatul operei de conservare a monumentelor istorice din acea localitate, cât și activitatea în cadrul muzeului, începând încă din anul 1919, mi-a rezervat dreptul de a îndruma și controla activitatea celor doi custozii ai muzeului fie verbal, când m'as găsi în localitate, fie prin corespondență, de la distanță. Această însărcinare e trecută în art. VIII al regulamentului muzeului, care prevede pentru subsemnatul exclusivitatea conducerii tehnice a muzeului. Or, în ultimul timp, unul din custozii, Vladimir Șahnazarov, nu mai ține seamă de dispozițiunile subsemnatului și procedând în mod samavolnic, aduce pagube colosale arheologiei, fie că face săpături, deși ne autorizat de dl. președinte al Com. Mon. Ist. din Basarabia și pentru care nu are nicio pregătire, fie că publică obiectele din muzeu, fie că "organizează" pe placul său propriu, cu toate că art. IX al aceluiaș regulament îi interzice orice inițiativă proprie. etc. Plângerile mele adresate dlui primar al acelui oraș, cât și intervențiile personale ale dlui președinte al Com. Mon. Ist. de la Chișinău, au rămas infructuoase, cu toată evidența motivelor ce le-au determinat.

Dat fiind însă că numitul Vladimir Șahnazarov nu întrunește de fapt condițiunile cele mai elementare cerute de lege oricui ar vrea să ocupe un post la stat sau la comună, deoarece: 1) nu are nicio clasă recunoscută de stat; 2) n'a făcut serviciul militar; 3) e cetățean străin; 4) e de convingeri comuniste, ceea ce probabil că se știe și la brigada de siguranță din Cetatea Albă; 5) pentru salarizarea sa de primărie, fie chiar sub formă de diurnă, nu s'a cerut de acea primărie autorizație specială deși acest fel de autorizații sunt obligatorii, conform legii pentru protejarea muncii naționale;

că, prin urmare, legea însăși se opune funcționării - și deci și salarizării - unei asemenea persoane;

am onoarea a vă ruga, Domnule Ministru, să binevoiți a dispune, pe baza celor arătate mai sus, concedierea imediată a numitului custode Vladimir Șahnazarov, interzicându-i totodată de a avea, chiar gratuit, orice amestec în chestiunile muzeului din Cetatea Albă.

Cu profund respect,

Prof. Dr. Gr. Avakian

DSALE,

DOMNULUI MINISTRU DE INTERNE BUCUREȘTI

MUZEUL MUNICIPAL
DE
ANTICHITATI
CET. - ALB A.
Nr. 84.
9-X-1936.

D. M. A. S. I.	
ARHIVA	
Colectia	CMI
83	7

MINISTERUL INSTRUCTIUNII SI CULTURII
COMISIUNEA MONUMENTELOR ISTORICE
Nr. 01296 * 21 OCT. 1936
REGISTRATURA
Dennule Preşedinte,

26-1-1936

Am onoare a Vă înainta alăturat la această,
cepi procesului-verbal dressat de D-l Profesor
Universitar Stefan Ciobanu, Preşedintele Comis.
Monumentelor Isterice sec. din Basarabia, cu
ocazia inspectiei făcute acestui muzeu în
zilele de 1,2 ale lunii Octombrie 1936.

*Acceiaşi
chestiune
rezolvată cu 1280;
se aşteaptă mulţumiri
primăriei.*

Cu profund respect

Custode,

Vladimir Sch. Negulescu.

A. C.

Denniei-Sale

Dennului Preşedinte al Comisiunii Monumentelor
Isterice din Bucureşti.

MUZEUL MUNICIPAL
DE
ANTICHITATI
CET-ALBA.
Nr. 83...
9-X-1936.

D. M. A. S. I.
ARHIVA
Colectia CMI
nr. 883 f. 5

MINISTERUL INSTRUCTIUNII SI CULTELOR
COMISIUNEA MONUMENTELOR ISTORICE
N° 01280 * 19 OCT 1936
REGISTRATURA

Domnule Ministru

Am onoare a Vă înainta alăturat la această,
cepia procesului verbal dressat de D-l Profesor
Universitar Stefan Cioabanu, Președintele Comis.
Monumentelor Isterice sec. din Basarabia, cu ocazi
inspecției făcute acestui muzeu in zilele de
1,2 ale lunii Octombrie 1936.

Municipalul.
Cu profund respect
Cet. Albe
Custode,
Vladimir, Șef de Secție

Se mulțumesc cu încredere și primă
pentru ~~asupra~~ dintr-un
lucru ca Muzeul local
să se prezintă în mod demn
Domnului - Sale
Domnului Ministru al Instrucțiunii Publice.
Președinte
L. C. 156
L. C. 156

Copia depe procesul-verbal Nr5, din 2-X-1936.

Astăzi 1,2 Octombrie 1936, am vizitat Muzeul de antichități al Municipiului Cetatea-Albă.

Orașul C. -Albă cu cetatea lui străveche, prin comorile arheologice încă puțin explorate ce le conține, prin importanță lui istorică și națională, este predestinat să aibă cel dintâi muzeu de antichități din Basarabia.

Din mică colecția de obiecte adunate pe vremuri într/o cameră la Liceul de Băieți din localitate, prin stăruințele D-lui Profesor Paul Nicorescu și a D-lui Gr. Avakian și din obiectele găsite cu ocazia săpăturilor făcute de Com. Mon. Istorice secția din Basarabia, precum și din cercetările făcute de D-l P. Nicorescu și D-l Vlad. Sah-Nazarev în ultimii ani cu concursul Municipiului Cetatea-Albă -s/a adunat o colecție remarcabilă de resturi culturale orientale, greco-romane și presupuse geto-romane, culturi care au persistat în aceste regiuni înainte de începerea erei romanizmului.

Muzeul condus astăzi efectiv de către tânărul Vladimir Sah-Nazarev, cu sprijinul material al Primăriei locale în frunte cu D-l Primar Emanuel Mănescu, este bine aranjat și promite a deveni cea mai interesantă instituție de știință a orașului.

Toate obiectele sunt bine clasate, în majoritate păstrate în vitrine speciale și catalogate.

Lipsească unele obiecte de preț, care se găseau în vechea colecție de la Liceul de Băieți. Primaria va trebui să facă toate demersurile, ca aceste obiecte care au valoare numai în cadrul muzeului local, să fie aduse de la Muzeul Național din București, unde ele au fost trimise.

Ar fi absolut necesar ca Muzeul Municipal să fie înzestrat cu un ghid tipărit, care complectat cu unul al cetății și al orașului, ar da posibilitate vizitatorilor să se orienteze mai ușor. De asemenea este necesar ca muzeul să aibă cât mai multe vederi fotografice a cetății, sub diferitele ei aspecte precum și a monumentelor mai interesante din oraș și împrejurimi și fotografii depe stampele vechi ale cetății ce eventual s/ar găsi la Academia Română.

Se impune și complectarea bibliotecii muzeului cu cărți care privesc Cet. - Albă și Basarabia în genere.

Recomand ca tunul vechi adus din cetate și care nu cadrează de loc cu erasul modern, să fie dus în interiorul cetății și așezat pe locul unde a fost pe vremuri.

Comisiunea Monumentelor Isterice secția din Basarabia, aduce mulțumirele Sale în primul rând D-ler Prof. Paul Nicorescu și Gr. Avakian, care de fapt au pus temelia acestui muzeu, Primăriei Municipiului Cetatea-Albă în frunte cu actualul Primar Emanuel Mănescu, care a luat inițiativă de a realiza ideea acestui muzeu, precum și Custodelui muzeului D-lui Vladimir Sah-Nazarev, care s/a dovedit că un pasionat și bun organizator și conducător al instituției de mare valoare istorică și națională.

Președintele Comisiunii Monumentelor Isterice, sec. din

Basarabia. Profesor

(ss) Stefan Cioabanu

p. confermitate

Custodele Muz. Mun. C-Albă,

Vladimir Sah-Nazarev

1280-

24 oct. 1936

Primărie
Municipalității O. Albe.

O. M. J. ve. Odoace vîr multumiri

pentru dispozițiile luate ca
legene locale ^{de anticlență} de se pîgute

la anul oleum, olupe cum

regula din pr-verbal încheiat
de dl. Ștefan Ciobanu, Presed.
Sed. noastre regionale din
Basarabia

R.

S. Com.

Referat

26-1-939

Iași, 15 Martie 1939.

Diintermedie

V. Brătul

Domnule Președinte,

Avem onoarea a vă ruga să binevoiți a aproba să se trimeată o adresă Ținutului Nistru, prin care să dați cuvenita aprobare ca din cărțile rusești adunate la Prefectura Județului Cetatea Albă, să se elibereze Muzeului Municipal de acolo toate cărțile conținând studii de istorie și arheologie.

Este nevoie de a îmbogăți cât mai mult biblioteca Muzeului pentru a putea studia mai bine materialul nou istoric și arheologic ce se descoperă.

Primiți, vă rugăm, Domnule Președinte, asigurarea înaltei noastre considerațiuni.

Prof. univ. P. Nicoreu

Director onorific al Muzeului Municipal
din Cetatea Albă.

D-Sale

Domnului Președinte al Comisiunii Istorice.

București.

Nr. 716

8 APR. 1939

Prefecturii Cet. Albă

Avem onoare, a vă ruga,
să binovătiți a aproba elibera-
rea cărților rusești de istorie
și arheologie, depozitate la
Prefectură, care vor fi
depuse în Muzeul Municipal
din Cetatea Albă.

~~De la tg. cedării de fixa de comu~~
~~la cetate de fixa de comu~~
scad cu Directia Muzeului
Municipal Cetatea Albă,
care a fost înștiințată în
acel scop.

Pro.
Mr. C. (11/12)
Ghi. N. (11/12)
Yan.

L. Dir. Cet.

Dir. Muzeului Municipal
Cet. Albă. 8 APR. 1939

Avem onoare, a vă face
curios, că am intervenit
la Prefectura Județului Cet.
Albă pentru cedarea cărților
rusești de istorie și arheologie,
în scopul de a pune în lumină
~~în vederea îmbogățirii muzeului~~
Muzeului. Prin obținerea Muzeului,
apoi a se putea studia mai
bine materialul nou istoric
și arheologic, ce nu descrie
r. vata a d. n. x. va fixa de cum a d. n. x.
Prefectura L. Dir. Cet.

26. 6. 939

Domnului Resident Regal
al Ținutului Nistru

Domnule Resident Regal

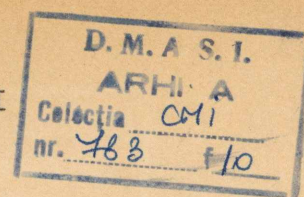
25 MAI 1939

Avem onoarea a vă trimite proiectul de buget
al Muzeului regional de Antichități al orașului
Cetatea Albă, rugându-vă să binevoiți a
aproba trecerea lui în ~~buget~~ bugetul aceluia
Ținut.

Președinte

Secretar Dir. Gral

MUZEUL REGIONAL DE ANICHITATI AL ORASULUI
CETATEA--ALBA

Proiectul de buget pe anul 1939 - 1940.-

CAP. I.

Personalul Muzeului.

1.- Conservatorul Muzeului, șef de birou cl. II-a.....	lei 60.000
2.- Custodele Muzeului, impegat stagiar.....	" 28.000
3.- Intendentul Muzeului, om de serviciu	" 24.000
4.- Desenatorul Muzeului, diurnist,	" 18.000
	<u>130.000</u>

CAP. II.

Activitatea Muzeului.

5.- Cheltueli în legătură cu repararea și întreținerea Cetății, plata gardianului,.....	" 120.000
6.- Cheltueli în legătură cu săpăturile și cercetările	" 100.000
7.- Publicațiile Muzeului (Buletin).....	" 10.000
	<u>230.000</u>

CAP. III.

Inzestrarea Muzeului.

8.- Confecționarea mobilierului nou.....	" 30.000
9.- Compectarea bibliotecii și legatul cărților,.....	" 10.000
10- Cumpărarea obiectelor de Muzeu,.....	" 10.000
	<u>50.000</u>

CAP. IV.

Intreținerea Muzeului.

11. Procurarea articolelor de cancelarie,....	" 5.000
12. Registre și imprimare,.....	" 5.000
13. Procurarea articolelor de laborator	" 5.000
14. Procurarea articolelor (fotografice) de laborator fotografic,.....	" 10.000
15. Lumina electrică,.....	" 2.000
16. Lemne de foc,.....	" 6.000
17. Procurarea articolelor de gospodărie,.....	" 2.000
	<u>35.000</u>

CAP. V.

Cheltueli neprevăzute.

Art.- Fond de rezervă,.....	" 20.000
	<u>20.000</u>

Total general-465000

- adică patru sute șase zeci și cinci de mii.-

DIRECTOR,

Prof, Univ. (ss) P. Nicorescu.

D. M. A. S. I.
ARHI A
Colectia Chi
nr. 83 f. 11

MINISTERUL NAȚIONALE AL CULTELOR
Nr. 6940 17 SEP 1948
COMISIUNEA NAȚIONALĂ DE MONUMENTE ISTORICE

26-1-1948.

Domnule Director,

Subsemnata Maria Salmasan
am onoare a vă ruga să bine-
voiți a-mi elibera o copie după
raportul Muzeului Cetatea-Albă
din anul 1937, fiindcă conține
datele asupra satului meu
semnat de d-l' Avachian

Cu respect,
Maria Salmasan

Notă:
Intimitate copie a fost făcută
de d-na Salmasan iar
Serviciul Secretariatului
certificat-o, creșterea numărului
a fi trimis la arhivă
Vda

D. Salas

Domnului Director al Comisiunii
Monumentelor Istorice

Copia depe procesul-verbal Nr5, din 2-X-1936.

Astăzi 1, 2 Octombrie 1936, am vizitat Muzeul de antichități al Municipiului Cetatea-Albă.

Orașul C. -Albă cu cetatea lui străveche, prin comorile arheologice încă puțin explorate ce le conține, prin importanță lui istorică și națională, este predestinat să aibă cel dintâi muzeu de antichități din Basarabia.

Din mică colecția de obiecte adunate pe vremuri într-o cameră la Liceul de Băieți din localitate, prin studiu-
uințele D-lui Profesor Paul Nicorescu și a D-lui Gr. Avakian și din obiectele găsite cu ocazia săpăturilor făcute de Com. Mon. Ist. secția din Basarabia, precum și din cercetările făcute de D-l P. Nicorescu și D-l Vlad. Sah-Nazarev în ultimii ani cu concursul Municipiului Cetatea-Albă -s/a adunată o colecție remarcabilă de resturi culturilor orientului, greco-romane și presupuse geto-romane, culturi care au persistat în aceste regiuni înainte de începerea erei romanizmului.

Muzeul condus astăzi efectiv de către tânărul Vladimir Sah-Nazarev, cu sprijinul material al Primăriei locale în frunte cu D-l Primar Emanuel Mănescu, este bine aranjat și promite a deveni cea mai interesantă instituție de știință a orașului.

Toate obiectele sunt bine clasate, în majoritate păstrate în vitrine speciale și catalogate.

Lipsește unele obiecte de preț, care se găseau în vechea colecție de la Liceul de Băieți. Primăria va trebui să facă toate demersurile, ca aceste obiecte care au valoare numai în cadrul muzeului local, să fie aduse de la Muzeul Național din București, unde ele au fost trimise.

Ar fi absolut necesar ca Muzeul Municipal să fie înzestrat cu un ghid tipărit, care completează cu unul al cetății și al orașului, ar da posibilitate vizitatorilor să se orienteze mai ușor. De asemenea este necesar ca muzeul să aibă cât mai multe vederi fotografice a cetății, sub diferitele ei aspecte precum și a monumentelor mai interesante din oraș și împrejurimi și fotografii depe stampele vechi ale cetății ce eventual s/ar găsi la Academia Română.

Se impune și complectarea bibliotecii muzeului cu cărți care privesc Cet. - Albă și Basarabia în genere.

Recomand ca tunul vechi adus din cetate și care nu cadrează de loc cu erașul modern, să fie dus în interiorul cetății și așezat pe locul unde a fost pe vremuri.

Comisiunea Monumentelor Isterice secția din Basarabia,

aduce mulțumirele Sale în primul rând D-ler Pref. Paul

Nicorescu și Gr. Avakian, care de fapt au pus temelia acestui

muzeu, Primăriei Municipiului Cetatea-Albă în frunte cu

actualul Primar Emanuel Mănescu, care a luat inițiativă de a

realiza ideea acestui muzeu, precum și Custodelui muzeului

D-lui Vladimir Sah-Nazarev, care s/a dovedit ca un pasionat

și bun organizator și conducător al instituției de mare

valeare istorică și națională.

Președintele Comisiunii Monumentelor Isterice, sec. din

Basarabia, Profesor

(ss) Stefan Cioabănu

Custodele Muz. Munc. C-Albă,

Vladimir Sah-Nazarev